

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de deplasare, pentru efectuarea testelor de laborator și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Nova Nut”, s-a casat hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central și s-a adoptat o nouă hotărâre,

*Dosarul nr. 2rac-258/23
NR. PIGD 2-19059280-01-2rac-26102023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023. Temeiurile inadmisibilității recursului. Depunerea recursului cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 al Codului de procedură civilă.
--

Judecătoria Strășeni, sediul Central, jud. M. Grosu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Malîi, V. Cotorobai, I. Țurcan,

10 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 ianuarie 2019, SRL „Nova Nut” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Richard Janssen GmbH, prin care a solicitat încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de deplasare, efectuarea testelor de laborator, cheltuielilor de judecată și cheltuielilor de asistență juridică.

2. În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantei a invocat că la 12 iunie 2018 între SRL „Nova Nut” în calitate de vânzător, pe de o parte și Compania Richard Janssen GmbH în calitate de cumpărător pe de altă parte, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare (Purchase Order) nr. 01/06/2018 din 12 iunie 2018.

3. Potrivit capitolului I al contractului, SRL „Nova Nut” s-a obligat să vândă, iar Compania Richard Janssen GmbH s-a obligat să cumpere o cantitate de minimum 20 000 până la 40 000 kg miez de nucă, certificată ecologic corespunzător standartelor Uniunii Europene, recoltate în anul 2017, având originea din Republica Moldova, în baza condițiilor DAP Olanda, conform regulilor Incoterms 2000.

4. Capitolul II al contractului stabilește condițiile de calitate a mărfii. Astfel, miezul de nucă certificat ecologic trebuie să corespundă mostrelor prezentate înainte de încheierea contractului și să formeze un amestec de 20% LH, 30% LAH și o balanță de 50 % LB. După deschiderea pungilor în vid, numărul de jumătăți trebuie să fie de 40%. De asemenea, produsele vor fi însoțite de următoarele certificate: Certificatul testelor de laborator inclusiv radiologia și microbiologia, Certificat Fitosanitar, CMR-uri, Invoiceuri, Certificat de conformitate ecologică, Lista de ambalare și copiile certificatelor ecologice ale vânzătorului. Umiditatea în miezul de nucă trebuie să fie de maxim 5%. Marfa trebuie să fie fără impurități, cu laser curățate de două ori, plus selectate manual, scanate pe palete și care să corespundă tuturor standardelor internaționale.

5. Capitolului III stabilește condițiile de ambalare, miezul de nucă certificat ecologic va fi ambalat în pungi în vid cu grosimea 150 a câte 2x5

kg fiecare, plasate în cutii de carton a câte 10 kg pe palete industriale. Calitatea materialului de ambalare trebuie să corespundă tuturor cerințelor internaționale.

6. În conformitate cu Capitolului IV al contractului, părțile au stabilit condițiile de plată, astfel încât prețul pentru un kg de miez de nucă certificat ecologic este egal cu 8,55 Euro, în condițiile DAP Olanda. Prețul include toate taxele naționale, taxele de export, taxele de ambalare și de transportare în camioane frigorifice. Plata prețului se efectuează prin transfer bancar pe contul vânzătorului în maximum 10 zile de la momentul în care marfa a ajuns la locul de destinație.

7. De asemenea, potrivit capitolului V, marfa va fi livrată conform condițiilor DAP Olanda în camioane frigorifice. Livrarea la locul de destinație trebuie să aibă loc în iulie 2018. Toate costurile de transport sunt achitate de cumpărător. Costurile de transport în condițiile DAP sunt incluse.

8. În final, părțile în capitolul VI din contract au stabilit modalitatea de soluționare a litigiilor. Astfel, toate litigiile apărute între părți vor fi soluționate pe cale amiabilă. În caz de eșec a soluționării pe cale amiabilă a litigiilor, părțile se vor adresa în instanțele comerciale ale Republicii Moldova.

9. S-a mai indicat că în conformitate cu contractul menționat, reclamantul a livrat către pârât 40 000 kg de miez de nucă certificată ecologic, în 2 loturi a câte 20 000 kg fiecare, în condițiile DAP Olanda. Prin urmare, reclamantul a vândut și a livrat mărfurile pârâtului integral, în conformitate cu condițiile de calitate, ambalare și transportare. Acest fapt este confirmat prin Invoice-uri, CMR, declarații în detaliu, expertize, care servesc drept dovadă de livrare a mărfurilor la data de 31 iulie 2018 și de corespundere a calității. Astfel, reclamantul a dat dovadă de diligența necesară în privința obligațiilor sale față de pârât.

10. Reclamanta a susținut că pârâta nu a dat dovadă de aceeași diligență în privința obligațiilor sale și are o obligație pecuniară față de reclamant, or, ultima nu și-a executat obligația de a achita prețul în termen de 10 zile de la momentul în care marfa a ajuns la destinație potrivit pct. 4.3 din Contract, în sumă de 171 000 Euro în baza Invoice-ului nr. 042 din 15 iulie 2018.

11. Compania Richard Janssen Gmbh nu a achitat costul mărfii, deoarece a susținut că marfa conține pesticide, și astfel, miezul de nucă nu poate fi acceptat ca fiind certificat ecologic. Astfel, prin scrisoarea din 31 august 2018, pârâta a venit cu propunerea ca miezul de nucă să fie procurat ca fiind certificat convențional la un preț renegociabil de 6,50 Euro per kg.

12. Compania Richard Janssen Gmbh a ajuns la o astfel de concluzie ca urmare a prezentării testelor de laborator nr 18/088412 din 24 august 2018 și nr. 18/083503 din 15 august 2018 efectuate de către compania Bilacon.

Potrivit acestora, miezul de nucă conține pesticide, iar pârâta a invocat că pesticidele Permethrin și Tetramethrin depășesc limita admisibilă și de aceea miezul de nucă nu poate fi acceptat ca fiind certificat ecologic.

13. Reclamanta SRL „Nova Nut” nu a acceptat această ofertă întrucât calitatea mărfurilor era una corespunzătoare, acest fapt fiind demonstrat prin următoarele acte:

a) Certificatul de import pentru produse ecologice în UE eliberat de Organul de certificare Ceres Germania din 24 iulie 2018;

b) Actul de recepție a mărfurilor din 31 august 2018 - prin acest document, se observă că reprezentantul pârâtei a aplicat semnătura, fapt ce demonstrează că a verificat marfa și că aceasta corespunde caracteristicilor convenite, precum și a bifat în drept cu fiecare caracteristică a mărfii, indicând că aceasta nu are defecte;

c) Certificatul fitosanitar nr. 2370122640 din 24 iulie 2018 eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

d) Raportul analitic nr. AR-18-JK-094248-02 din 06 august 2018 efectuat de către Eurofins (Wiertz- Eggert-Jorissen) - acest test de laborator a fost efectuat inițial, fiind îndeplinită obligația prevăzută în Contract de a însoți mărfurile de documentele corespunzătoare care să demonstreze calitatea miezul de nucă ca fiind certificat ecologic;

e) Fișa tehnologică efectuată de către Eurofins (Wiertz-Eggert-Jdrissen) din 16 august 2018;

f) Raportul analitic nr. AR-18-JK-117413-01 din 25 septembrie 2018 efectuat de către Eurofins (Wiertz- Eggert-Jdrissen) - acest test de laborator a fost efectuat repetat ca urmare a înaintării pretențiilor din partea pârâtei precum că marfa conține pesticide și urmează a fi evaluată ca fiind certificată convențional;

g) Raportul analitic nr. AR-18-SP-156382-01 din 13 noiembrie 2018 efectuat de către Eurofins (Dr. Specht Laboratorien) și Raportul analitic nr. AR-18-SP-156383-01 din 13 noiembrie 2018 efectuat de către Eurofins (Dr. Specht Laboratorien) - aceste teste de laborator de asemenea au fost efectuate repetat, dar de data aceasta, au fost efectuate în urma unei investigații independente desfășurate de către o companie terță, care a vizitat depozitul din Olanda și a colectat câteva mostre și care au fost transmise în Germania pentru efectuarea testelor de laborator repetate. Astfel, au fost efectuate două teste de laborator, care au arătat din nou că marfa livrată nu conține pesticide, iar miezul de nucă este certificat ca fiind ecologic. În așa mod, se exclude orice dubiu cu privire la calitatea mărfii;

h) Extras din Registrul de Stat electronic al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților de pe site-ul <http://www.pesticide.md/registrul-de-stat/>, ținut de ÎS „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de

Uz Fitosanitar și a Fertilizanților” - în acest Registru, lista pesticidelor sunt prezentate în ordine alfabetică și așa cum este ușor de observat, pesticidele Permethrin și Tetramethrin, a căror existență este invocată de către pârâtă, nu se regăsesc în acest Registru. Respectiv, aceste pesticide nu sunt importate, fabricate și nu se utilizează în Republica Moldova.

14. În vederea soluționării amiabile a litigiului, la 02 octombrie 2018, reclamanta SRL „Nova Nut” a trimis Companiei Richard Janssen GmbH o notificare prealabilă, prin care a informat că aceasta urmează să achite datoria de 171 000 Euro în contul reclamantei. Faptul recepționării prezentei notificări de către pârâtă se demonstrează prin actul ce atestă transmiterea acesteia prin intermediul faxului, prin avizul de recepție și prin scrisoarea emisă de către UPS Moldova SRL, care confirmă că la 09 octombrie 2018 a fost expediat un plic de către SRL „Nova Nut”, prin sistemul poștei rapide „UPS Moldova” în adresa Companiei Richard Janssen GmbH și a fost livrat la destinatar pe 10 octombrie 2018. În acest mod, reclamanta a informat pârâta în mod corespunzător despre pretențiile sale în privința datoriei bănești, însă ultima nu a achitat datoria. De asemenea, prin această notificare, pârâta a fost informată despre faptul că în cazul în care nu va achita datoria, reclamanta se va adresa în instanța de judecată și va solicita suplimentar și alte cheltuieli, cum ar fi cele de asistență juridică, costuri pentru călătoria în Olanda unde s-au colectat încă odată mostre de miez de nucă pentru a fi transmise expertizei, costuri pentru testele de laborator, compensații pentru întârzieri etc. Acest lucru a servit drept temei pentru adresarea reclamantei în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată.

15. Reclamanta a susținut că în baza contractului nr. 01/06/2018 din 12 iunie 2018, a expediat pârâtei mărfurile, în baza Invoice-ului nr. 042 din 15 iulie 2018 în valoare totală de 171 000 Euro. Livrarea lotului de marfă pârâtei, conform Invoiceului sus-menționat, se confirmă prin declarația vamală de export din 24 iulie 2018, precum și prin scrisoarea de trăsură CMR, seria AC, nr. 0092501.

16. Marfa a fost livrată în baza condițiilor Incoterms 2000, DAP Olanda, conform înțelegerii dintre părți. Marfa a trecut formalitățile vamale pentru export și a fost livrată la locul de destinație indicat de pârâtă la data de 31 iulie 2018. Prin urmare, riscurile și responsabilitatea pentru marfă au trecut de la reclamantă la pârâtă în momentul livrării mărfii la locul de destinație numit de pârâtă. Din acest moment, SRL „Nova Nut” și-a îndeplinit obligațiile legate de livrare. În legătură cu aceasta, datoria totală a Companiei Richard Janssen GmbH pentru marfa livrată constituie 171 000 euro.

17. Mai mult, aplicând prevederile legale la circumstanțele de fapt, că datoria la care pretinde reclamanta reprezintă o obligație pecuniară, care implică plata unei dobânzi de întârziere. De asemenea, potrivit pct. 4.3 din

contract, plata prețului se efectuează prin transfer bancar pe contul vânzătorului în maximum 10 zile de la momentul în care marfa a ajuns la locul de destinație. Prin urmare, marfa a ajuns la destinație la data de 31 iulie 2018, iar pârâta trebuia să achite contravaloarea mărfii până la data de 10 august 2018 inclusiv. În felul acesta, dobânda de întârziere constituie - 11 037,70 Euro și a fost calculată pentru perioada 11 august 2018 – 09 ianuarie 2019, în temeiul art. 619 alin. (2) din Cod civil.

18. Cât privește solicitarea referitor la celelalte obligații pecuniare aferente contractului nr. 01/06/2018 ce cad în sarcina pârâtei, reclamanta a indicat că, potrivit notificării prealabile din 02 octombrie 2018, pârâta a fost preîntâmpinată că dacă nu achită în termen suma de 171 000 Euro, reclamanta își rezervă dreptul de a încasa și alte cheltuieli, cum ar fi cheltuielile de asistență juridică, cheltuielile de deplasare în Olanda, cheltuielile pentru efectuarea testelor de laborator, compensațiile pentru perioada întârzierii achitării obligațiilor pecuniare etc.

19. În urma înaintării pretențiilor din partea pârâtei, precum că marfa conține pesticide și că urmează a fi evaluată ca fiind certificată convențional, administratorul SRL „Nova Nut” Ion Cuhal, s-a deplasat în Olanda la depozitul în care este stocată marfa, pentru a fi prelevate anumite mostre în scopul efectuării unui test de laborator repetat.

20. În consecință, a fost întocmit Raportul analitic nr. AR-18-JK-117413-01 din 25 septembrie 2018 efectuat de către Eurofins (Wiertz-Eggert-Jorissen). În acest sens, reclamanta a suportat anumite cheltuieli de deplasare și de cazare în sumă totală de 1 193,18 Euro pentru perioada din data 16 septembrie 2018 până la 19 septembrie 2018, care au constat din următoarele:

a) Cheltuieli pentru procurarea biletului de avion nr. Q5JV9 din 08 septembrie 2019 tur-retur Chișinău-Frankfurt în sumă de 309,52 Euro, ținând cont de faptul că zbor direct din Republica Moldova spre Olanda nu este și de aceea administratorul reclamantei a fost nevoit să plece mai întâi în Germania, iar apoi să se deplaseze în Olanda;

b) Cheltuieli de cazare în Hotelurile Fletcher, Leonardo, Best Western în sumă de 325,66 Euro;

c) Cheltuieli pentru locațiunea autoturismului în sumă de 300 Euro;

d) Alte cheltuieli de deplasare, constând din alimentarea autoturismului cu motorină și cheltuieli de diurnă în sumă de 258 Euro.

21. Cu privire la efectuarea testelor de laborator, a menționat că reclamanta a suportat următoarele cheltuieli: 450,50 Euro pentru efectuarea Raportului analitic nr. AR-18-JK094248-02 din 06 august 2018 de către Eurofins (Wiertz-Eggert-Jdrissen); 275 Euro pentru efectuarea Raportului analitic nr. AR-18-JK-117413-01 din 25 septembrie 2018 de către Eurofins

(Wiertz-Eggert-Jdrissen); 2000 Euro pentru efectuarea Rapoartelor analitice nr. AR-18-SP-156382-01 din 13 noiembrie 2018 și nr. AR-18-SP-156383-01 din 13 noiembrie 2018 de către Eurofins (Dr. Specht Laboratorien). Respectiv, pentru efectuarea testelor de laborator, reclamanta a suportat cheltuieli în mărime totală de 2725,50 Euro, cheltuieli ce urmează a fi încasate de la pârâtă, deoarece aceste teste de laborator au fost efectuate în urma neexecutării obligațiilor de către ultima, invocând că marfa conține pesticide.

22. De asemenea, a menționat că reclamanta a suportat și anumite cheltuieli în mărime de 777 lei pentru transmiterea notificării prealabile către pârâtă, potrivit căreia de către ÎCS „UPS-Moldova” SRL au fost prestate mai multe servicii în valoare totală de 7949 lei, dar însăși pentru serviciul cu numărul de fraht Y0033818076 au fost achitați 777 lei. Prin urmare, pe lângă datoria de bază, pârâta este obligată să achite și aceste cheltuieli suportate de către reclamantă în scopul soluționării disputelor pe cale amiabilă.

23. Cu referire la obligația pârâtei de a achita cheltuielile suportate de către reclamantă, având în vedere valoarea obiectului acțiunii, s-a achitat taxa de stat în mărime de 50 000 lei, onorariul avocatului în sumă de 24 528,63 lei cât și traducerea înscrisurilor în limba germană în sumă de 23 049,50 lei, cheltuieli care la fel s-a solicitat a fi încasate din contul pârâtei.

24. Reclamanta SRL „Nova Nut” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la Compania Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Koln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) a sumei totale în mărime de 185 956,38 Euro și 98 355,13 lei, care este constituită din datoria de bază 171 000,00 Euro, dobânda de întârziere 11 037,70 Euro, cheltuielile de deplasare în Olanda 1 193,18 Euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator 2 725,50 Euro, cheltuieli pentru transmiterea notificării prealabile 777 lei, taxa de stat 50 000 lei, onorariul avocatului 24 528,63 lei, cheltuielile de traducere a înscrisurilor 23 049,50 lei.

25. Ulterior, la 18 ianuarie 2019 reclamanta SRL „Nova Nut”, în persoana administratorului Ion Cuhă, a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care mai solicită încasarea din contul pârâtei a onorariului deplin achitat avocatului în temeiul contractului de asistență juridică în sumă totală de 48 954,76 lei, echivalentul a 2 500 euro la cursul BNM la datele efectuării transferului mijloacelor bănești. În același timp, în vederea respectării art. 4, art. 104 alin. (2) din Codul de procedură civilă, art. 3 și art. 5 din Convenția din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială, reclamanta a prezentat în instanța de judecată respectiva cerere și înscrisurile anexate traduse în limba germană, adică limba oficială a țării în care pârâta își are

sediul. În rezultat reclamanta a suportat cheltuieli suplimentare de traducere a înscrisurilor în mărime de 1901,05 lei.

26. Astfel, reclamanta SRL „Nova Nut” a solicitat admiterea cererii de concretizare a pretențiilor, admiterea acțiunii și încasarea de la Compania Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Koln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) a sumei totale în mărime de 185 956,38 Euro și 124 682,31 lei, care este constituită din datoria de bază 171 000 Euro, dobânda de întârziere 11 037,70 Euro, cheltuielile de deplasare în Olanda 1 193,18 Euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator 2 725,50 Euro, cheltuieli pentru transmiterea notificării prealabile 777 lei, taxa de stat 50 000 lei, onorariul avocatului 48 954,76 lei, cheltuielile de traducere a înscrisurilor 24 950,55 lei.

27. În cadrul examinării cauzei, la 29 iulie 2019 reclamanta SRL „Nova Nut”, prin intermediul avocatului stagiar Cristina Stati și Pavel Digori, a mai depus cerere de concretizare a pretențiilor înaintate față de Compania Richard Janssen GmbH, prin care solicită încasarea dobânzilor de întârziere de la pârâtă, calculul cărora urmează a fi actualizat, ținând cont de faptul că nu și-a onorat obligațiile până la data depunerii cererii de concretizare. Astfel, dobânda pe care pârâta este obligată să o achite în mod suplimentar este calculată pentru perioada 10 ianuarie 2019 – 29 iulie 2019 și constituie suma de 14 691,95 euro. În rezultat pârâta este obligată la plata unei dobânzi de întârziere totale în sumă de 25 729,65 euro.

28. Reclamanta SRL „Nova Nut” a solicitat admiterea cererii de concretizare a pretențiilor, admiterea acțiunii și încasarea de la Compania Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Koln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) a sumei totale în mărime de 200 648,33 Euro și 124 682,31 lei, care este constituită din datoria de bază 171 000 Euro, dobânda de întârziere 25 729,65 Euro, cheltuielile de deplasare în Olanda 1 193,18 Euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator 2 725,50 Euro, cheltuieli pentru transmiterea notificării prealabile 777 lei, taxa de stat 50 000 lei, onorariul avocatului 48 954,76 lei, cheltuielile de traducere a înscrisurilor 24 950,55 lei.

29. La 24 iunie 2020, reclamanta SRL „Nova Nut”, în persoana administratorului Ion Cuhai, a mai depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care solicită încasarea dobânzilor de întârziere de la pârâtă, calculul cărora urmează a fi actualizat, ținând cont de faptul că nu și-a onorat obligațiile până la data depunerii cererii de concretizare. Astfel, dobânda pe care pârâta este obligată să o achite în mod suplimentar este calculată pentru perioada 30 iulie 2019 - 03 iunie 2020 și constituie 22 148,01 euro. În rezultat, pârâta este obligată la plata unei dobânzi de întârziere totale în sumă de 47 877,66 euro.

30. Reclamanta SRL „Nova Nur” a solicitat admiterea cererii de concretizare a pretențiilor, admiterea acțiunii și încasarea de la Compania Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Köln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) a sumei totale în mărime de 222 796,34 Euro și 124 682,31 lei, care este constituită din datoria de bază 171 000 Euro, dobânda de întârziere 47 877,66 Euro pentru perioada 30 iulie 2019-03 iunie 2020 și 41 465,16 Euro pentru perioada 04 iunie 2020-06 mai 2022), cheltuielile de deplasare în Olanda 1 193,18 Euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator 2 725,50 Euro, cheltuieli pentru transmiterea notificării prealabile 777 lei), taxa de stat 50 000 lei, onorariul avocatului 48 954,76 lei), cheltuielile de traducere a înscrisurilor 24 950,55 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

31. Prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de deplasare efectuarea testelor de laborator, cheltuielilor de judecată și cheltuielilor de asistență juridică și cererile de concretizare ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

32. La 26 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Nova Nut”, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central. Ulterior, la 10 mai 2022, a depus apelul motivat solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Încasarea a dobânzii de întârziere în mărime de 41 465,16 euro calculată în mod suplimentar în conformitate cu art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă și a taxei de stat în mărime de 37 500 lei pentru depunerea cererii de apel.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către SRL „Nova Nut”.

S-a casat hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielile de deplasare, pentru efectuarea testelor de laborator, a cheltuielilor de judecată

sub formă de taxă de stat și cheltuielilor de asistență juridică și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielile de deplasare, pentru efectuarea testelor de laborator, a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat și cheltuielilor de asistență juridică.

S-a încasat de la Companiei Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Koln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) în beneficiul SRL „Nova Nut” datoria în mărime de 171 000 euro, dobânda de întârziere pentru perioada 11 august 2018 – 06 mai 2022 în mărime de 78 237, 43 euro, cheltuieli de deplasare în mărime de 1 193 euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator în mărime de 2 725, 50 euro echivalenți în lei moldovenești conform cursului BNM la ziua executării hotărârii, cheltuieli pentru notificare în mărime de 777 lei, cheltuieli de judecată sub formă de taxa de stat în prima instanță și instanța de apel în mărime de 85 000 lei, cheltuieli de traducere în mărime de 24 950,55 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 20 000 lei, în total în euro suma de 253 156,11 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului BNM la ziua executării hotărârii și în lei suma de 130 727,55 lei.

În rest cererea s-a respins.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

34. La 26 octombrie 2023, avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a trimite cauza la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

35. În susținerea recursului, reprezentantul recurenteii a invocat aplicabilitatea prevederilor art. 432 alin. (1) lit. a), b) din Codul de procedură civilă.

36. În motivarea recursului, reprezentantul recurenteii a indicat că reprezentantul legal al Companiei Richard Janssen GmbH (Germania), care a acționat în baza procurii legalizată în mod legal și apostilată la 18 septembrie 2023 la Ambasada Republicii Moldova în Republica Federală Germania, a făcut cunoștință cu hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și cu decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 29 septembrie 2023, prin intermediul Judecătorei Strășeni, sediul Central.

37. Până la 29 septembrie 2023, Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) nu a cunoscut despre litigiul inițiat de SRL „Nova Nut”, nu a fost informat despre hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central și decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Respectiv, data de 29 septembrie 2023 este data înmânării actelor judecătorești. Mai mult, la materialele cauzei lipsește dovada înmânării deciziei din 07 iulie 2022 a instanței de apel, având în vedere că presupusul reprezentant Oleg Mîța nu a fost împuternicit de a reprezenta Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) în instanța de apel.

38. Reprezentantul recurente a mai indicat că la materialele cauzei nu este nici o dovadă despre înștiințarea în mod legal de către instanța de judecată a Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) cu adresa juridică Industriestrasse, 180, 50999, Koln, Germania, ori nu s-a expediat prin poștă nici un act judecătoresc.

39. A mai menționat că Companiei Richard Janssen GmbH se află în Germania, iar persoana autorizată nu s-a întâlnit cu avocatul Oleg Mîța pentru a semna contractul de asistență juridică și de a reprezenta în prima instanță și în instanța de apel. Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) nu a încheiat contract pentru acordarea asistenței juridice cu avocatul Oleg Mîța și nu l-a împuternicit să-i reprezinte interesele în instanța de judecată. Acest fapt este confirmat prin mandatul avocatului Oleg Mîța, unde lipsește informația despre numărul și data contractului de asistență juridică și împuternicirile respective. Mai mult, în mandat a fost indicată numai instanța de judecată din or. Strășeni, iar pe verso mandatului lipsesc împuternicirile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă, însă instanțele ierarhic inferioare nu au verificat împuternicirile avocatului.

40. De asemenea, a menționat că instanțele ierarhic inferioare nu au verificat și nu au obligat SRL „Nova Nut” de a prezenta extrasul din Registrul care ar confirma valabilitatea persoanei juridice și cine este administratorul Companiei Richard Janssen GmbH (Germania).

41. Prin încheierea din 26 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a stabilit ședința.

42. Avocatul Pavel Digori, în interesele SRL „Nova Nut” a depus referință și a solicitat a considera inadmisibil recursul declarat de reprezentantul Companiei Richard Janssen GmbH (Germania), avocatul Lada Grișina împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ori recurenta nu a indicat nici o problemă ce ține de esența speței, nu a negat îndeplinirea obligațiilor de către SRL „Nova Nut” și eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor sale, doar se referă la faptul că nu a cunoscut despre emiterea deciziei contestate.

43. La 07 februarie 2024, avocatul Lada Grișina în interesele Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) a depus obiecții la referința SRL „Nova Nut”.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

44. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

45. Recursul declarat de avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

46. Art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, stipulează că:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.”

47. Art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Art. 436 alin. (2), (2), (3) din Codul de procedură civilă, prevede că:

(1) Recursul se depune de persoanele menționate în art. 430, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 437.

(2) Recurentul depune recursul la Curtea Supremă de Justiție, însoțit de atâtea copii câți participanți la proces sunt, plătind taxă de stat și/sau taxă de timbru în cazurile prevăzute de lege.

(3) Cererea de recurs cu toate documentele anexate se poate depune în format electronic prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.

49. Art. 110 din Codul de procedură civilă, enunță că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de

activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

50. Art. 111 alin. (1), (2) (3) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

(4) Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

51. Art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.”

52. Art. 113 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

53. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

54. Art. 80 alin. (7) și (9) din Codul de procedură civilă:

„(7) Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă prin mandat.

(9) Reprezentantul care renunță la împuterniciri trebuie să înștiințeze atât reprezentatul, cât și instanța cu cel puțin 10 zile înainte de data judecării cauzei sau înainte de expirarea termenelor de atac.”

55. Art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) *Împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu*

executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.”

56. Art.100 alin. (1) –(1¹) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

57. Art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.”

58. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

59. Art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

60. Art.14 alin. (2) din Codul civil, reglementează că:

„(2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.”

61. Art. 22 alin. (1) – (3), (4) lit. c) și alin.(5) din Codul civil, prevede că:

„(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(2) Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă.

(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar;

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.”

62. Art. 1 alin. (1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, accentuează că:

„(1) Profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.”

63. Pct. 7 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013 (în vigoare până la 18 decembrie 2024):

”(2) pe verso se inserează: a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului stagiar.”

64. Pct. 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013 (în vigoare până la 18 decembrie 2024):

„Alin. (1) Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Alin. (2) Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

65. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 07 iulie 2022.

66. Copia deciziei integrale din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată în adresa reprezentanților participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 20 septembrie 2022, ora 8:12, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d. 194, vol. III)

67. Distinct se reține că, decizia integrală din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la data de 20 septembrie 2022.

68. Din interpretarea corectă a prevederilor art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

69. Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag.31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

70. Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

71. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

72. Materialele cauzei atestă că avocatul Oleg Mița a prezentat drept confirmare a împuternicirilor mandatul Seria MA nr. 1519593, eliberat la 21 iunie 2021. Pe versoul mandatului sunt specificate împuternicirile acordate, și anume, prevederile art. 81 din Codul de procedură civilă, fiind semnat de către client cu aplicarea ștampilei Companiei Richard Janssen GmbH. (f.d. 172, vol. I)

73. Prin hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de deplasare efectuarea testelor de laborator, cheltuielilor de judecată și cheltuielilor de asistență juridică și cererile de concretizare ca fiind neîntemeiate.

74. La 26 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată „Nova Nut”, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central. Ulterior, la 10 mai 2022, a depus apelul motivat solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Încasarea a dobânzii de întârziere în mărime de 41 465,16 euro calculată în mod suplimentar în conformitate cu art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă și a taxei de stat în mărime de 37 500 lei pentru depunerea cererii de apel.

75. Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către SRL „Nova Nut”. S-a casat hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut” împotriva Companiei Richard Janssen GmbH cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, cheltuielile de deplasare, pentru efectuarea testelor de laborator, a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat și cheltuielilor de asistență juridică și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care: S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nova Nut”. S-a încasat de la Companiei Richard Janssen GmbH (Industriestrasse 180, D-50999 Koln/Cologne, Germania, Nr. de înregistrare: HRB 23334) în beneficiul SRL „Nova Nut” datoria în mărime de 171 000 euro, dobânda de întârziere pentru perioada 11 august 2018 – 06 mai 2022 în mărime de 78 237, 43 euro, cheltuieli de deplasare în mărime de 1 193 euro, cheltuieli pentru efectuarea testelor de laborator în mărime de 2 725, 50 euro echivalenți în lei moldovenești conform cursului BNM la ziua executării hotărârii, cheltuieli pentru notificare în mărime de 777 lei, cheltuieli de judecată sub formă de taxa de stat în prima instanță și instanța de apel în mărime de 85 000 lei, cheltuieli de traducere în mărime de 24 950,55 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 20 000 lei, în total în euro suma de 253 156,11 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului BNM la ziua executării hotărârii și în lei suma de 130 727,55 lei. În rest cererea s-a respins.

76. Potrivit extrasului din poșta electronică de expediere a actului judecătoresc din 20 septembrie 2022, ora 8:12, instanța de apel a remis la adresa reprezentantului Companiei Richard Janssen GmbH, avocatului Oleg Mîța pe e-mail: mitaoleg1@gmail.com, copia deciziei integrale din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 194, vol. III)

77. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție mai reține că, la 20 septembrie 2022, decizia integrală din 07 iulie 2022 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, astfel fiind expusă public, a devenit opozabilă atât părților, participanților la proces, cât și publicului larg.

78. Instanța de recurs observă că la 26 octombrie 2023, avocatul Lada Grișina care a acționat în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

79. În continuare, pornind de la prevederile art. 110 din Codul de procedură civilă și art.113 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității

raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termeni, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

80. Având în vedere cele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 21 septembrie 2022, ziua imediat următoare expedierii actului judecătoresc în adresa părților la proces prin intermediul poștei electronice, termenul limită fiind data de 21 noiembrie 2022 (zi de luni), inclusiv.

81. La caz, avocatul Lada Grișina, care a acționat în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, la data de 26 octombrie 2023, a depus la Secția documentare procesuală a cauzelor civile a Curții Supreme de Justiție recursul, care a fost înregistrat cu nr. 02-3106/23.

82. Suplimentar la cele expuse, având în vedere circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că instanța de apel a comunicat în mod eficient decizia contestată, iar partea recurentă urma să depună diligența de a respecta termenul de declarare a recursului, ceea ce la caz nu s-a respectat, astfel că recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

83. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă participanții în proces, având cunoștința de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile lor procedurale cu diligență.

84. Tot aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, nu poate fi reținut argumentul reprezentantului recurente care a indicat că reprezentantul legal al Companiei Richard Janssen GmbH (Germania), care a acționat în baza procurii legalizată în mod legal și apostilată la 18 septembrie 2023 la Ambasada Republicii Moldova în Republica Federală Germania, a făcut cunoștință cu hotărârea din 30 decembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central și cu decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 29 septembrie 2023, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central. Respectiv, iar până la 29 septembrie 2023, Companiei Richard Janssen GmbH (Germania) nu a cunoscut despre litigiul inițiat de SRL „Nova Nut”, precum și nu a încheiat contract pentru acordarea asistenței juridice cu avocatul Oleg Mîța și nu l-a împuternicit să-i reprezinte interesele în instanța de judecată.

85. Aici, instanța de recurs menționează că avocatul Oleg Mîța, a prezentat în prima instanță mandatul Seria MA nr. 1519593, eliberat la 21 iunie 2021, semnat pe verso de către client cu aplicarea ștampilei persoanei juridice, care confirmă valabilitatea juridică a firmei. În ședințele de judecată din prima instanță și în instanța de apel a fost prezent avocatul, fiind depuse referințe în numele Companiei Richard Janssen GmbH, optând pentru respingerea acțiunii. Mai mult, avocatul Oleg Mîța nu a comunicat instanței până/după pronunțarea deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, că renunță la împuterniciri conform art. 80 alin. (9) din Codul de procedură civilă. Nici recurentul, care cunoștea despre examinarea cauzei nu a comunicat despre lipsa împuternicirilor și nici nu s-a informat în termen rezonabil despre soarta dosarului.

86. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), la caz contestarea la timp a actului judecătoresc.

87. Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, depusă de către avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, la 26 octombrie 2023, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ori recurentul a depus recurs peste aproximativ 1 an și o lună din momentul recepționării deciziei din 07 iulie 2022, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

88. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

89. În susținerea opiniei enunțate, se reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

90. La fel, este relevantă practica Curții Europene (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care a fost reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

91. Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul declarat de către avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH.

92. În conformitate cu art. 433 lit. b), în vigoare la data declarării recursului, și art. 270, art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Lada Grișina, în interesele Companiei Richard Janssen GmbH, împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat